

บรรณานุกรม

กฎหมาย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม พุทธศักราช 2475.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2492.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2517.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2521.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2534.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 .

พระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. 2558 .

พระราชบัญญัติกฏอัยการศึก พุทธศักราช 2457.

พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พุทธศักราช 2551

พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พุทธศักราช 2548.

กฎหมายต่างประเทศ

International Covenant on Civil and Political Rights (ICCPR) 1966.

The Universal Declaration of Human Rights (UDHR) 1948.

Siracusa Principles on Limitation and Derogation Provision in the International Covenant on Civil and Political Rights, 1985.

The Declaration of Human Rights and the Citizen 1789 (France).

The Basic Law of the Federal Republic of Germany.

Law on assemblies and processions 1958 (Germany).

The Assembly and Demonstration Act on May 11, 2007 (Korea).

คำพิพากษา BVerfGE 69, 315/353; OVG Greifswald, NJ 1999, 104; quoted from Pieroth /
Schlink / Kniesel, police and administrative law, §22 Rn.15.

หนังสือ

เกรียงไกร เจริญธนาวัฒน์. (2559). **หลักพื้นฐานกฎหมายมหาชน ว่าด้วยรัฐ รัฐธรรมนูญ และกฎหมาย** (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: วิญญูชน.

ชาญชัย แสวงศักดิ์. (2560). **กฎหมายรัฐธรรมนูญ: แนวคิดและประสบการณ์ของต่างประเทศ** (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: วิญญูชน.

นันทนา กปิตกาญจน์. (2542). **ประวัติศาสตร์และอารยธรรมโลกฉบับปรับปรุง** (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

นราธร สายเส็ง. (2560). **ธรรมชาติมนุษย์กับมุมมองเชิงพื้นที่**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

บุญธรรม เลิศสุขีเกษม. (2543). **บทบาทของประชาชนต่อการส่งเสริมและพัฒนาประชาธิปไตย**. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

บรรเจิด สิงคนดี. (2547). **หลักพื้นฐานของสิทธิ เสรีภาพและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ตามรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช 2540**. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.

_____. (2543). **หลักพื้นฐานของสิทธิ เสรีภาพ และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์**. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.

ประเสริฐ ปัทมะสุคนธ์. (2539). **รัฐสภาไทยในรอบสี่สิบสองปี**. กรุงเทพฯ: นิติบรรณาการ.

ปริญญา เทวานฤมิตรกุล. (2544). **สารานุกรมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (พ.ศ. 2540) : หมวดสิทธิเสรีภาพ เรื่อง 6 สิทธิเสรีภาพและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน**. กรุงเทพฯ : องค์การค้ำของคุรุสภา.

ปรีดี เกษมทรัพย์. (2559). *นิติปรัชญา* (พิมพ์ครั้งที่ 14). กรุงเทพฯ: โครงการตำราและเอกสาร
การสอนคณะนิติศาสตร์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ไพโรจน์ ชัยนาม. (2549). *คำอธิบายกฎหมายรัฐธรรมนูญเปรียบเทียบ* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ:
อักษรนิติ.

ภูริชญา วัฒนรุ่ง. (2554). *หลักกฎหมายมหาชน*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

วรเจตน์ ภาคีรัตน์. (2549). *หลักการพื้นฐานของกฎหมายปกครองและการกระทำทางปกครอง*.
กรุงเทพฯ: วิญญูชน.

วรพจน์ วิศรุตพิชญ์. (2538). *สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุน
สนับสนุนการวิจัย (สกว.).

_____. (2543). *สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช 2540*. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.

สมยศ เชื้อไทย. (2559). *ทฤษฎีกฎหมายนิติปรัชญา* (พิมพ์ครั้งที่ 21). กรุงเทพฯ: วิญญูชน.

หยุด แสงอุทัย. (2535). *ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป*. กรุงเทพฯ: ประกายพริก.

วารสาร/บทความ

จันทจิรา เอี่ยมมยุรา. (2552). “แนวคิดเกี่ยวกับเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ
ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550.” *วารสารจตุรนิติ*, 6(4).

_____. (2553). “กฎหมายชุมนุมสาธารณะและการเดินขบวนของประเทศสาธารณรัฐ
เกาหลี (ตอนที่ 1).” *วารสารกฎหมายปกครอง*, 1(3).

จิรวัดน์ แก้วภูมิแห่. (2557). “ข้อจำกัดของการใช้เสรีภาพในการชุมนุม.” *วารสารรัฐสภาสาร สภา
ผู้แทนราษฎร*.

ทินกฤต นุตวงษ์. (2557). “อดีต ปัจจุบัน อนาคต กฎหมายว่าด้วย การชุมนุมสาธารณะของไทย.”
วารสารนิติสังคมศาสตร์.

ธรรมนูญ พิทยาภรณ์. (2554). “กฎหมายและคำสั่งศาลเกี่ยวกับการป้องกันการชุมนุมโดยละเมิด
ต่อกฎหมาย : ประสบการณ์ของต่างประเทศและประเทศไทย.” *ดุลพາห*.

ปกรณีย์ นิลประพันธ์. (2553). กฎหมายว่าด้วยการชุมนุมในที่สาธารณะของต่างประเทศ (ตอนที่ 1).”
วารสารกฎหมายปกครอง, 1(3).

วิษณุ เครืองาม. (2524). เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น. *วารสารนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์*, 11(4).

วรรณรี สิงโต. (2553) “กฎหมายเกี่ยวกับการชุมนุมและการเดินขบวนและการบังคับทางปกครอง
ตามคำสั่งสลายการชุมนุมและการเดินขบวนในระบบกฎหมายเยอรมัน”. *วารสารกฎหมาย
ปกครอง*, 1(3).

ศิริพล กุศลศิลป์วุฒิ. (2551). “สิทธิและเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น: ความแตกต่างในการ
วิพากษ์วิจารณ์ ตามหลักกฎหมายของสหรัฐอเมริกาและประเทศไทย.” *วารสารนิติ
สังคมศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่*.

วิทยานิพนธ์

กรภัทร นามรักษ์กิตติ. (2559). *ปัญหาการใช้สิทธิและเสรีภาพในการชุมนุมสาธารณะ ตาม
กฎหมายการชุมนุมสาธารณะ*. สารนิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขานิติศาสตร์, คณะ
นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

มานะชัย แก้วพงษ์ษา. (2553). *มาตรการในการควบคุมการใช้เสรีภาพในการชุมนุมสาธารณะ*.
วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขานิติศาสตร์, คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัย
รามคำแหง.

วารุณี วัฒนประดิษฐ์. (2551). *เสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ = Freedom of
peaceful assemble and without having weapon*. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต
สาขานิติศาสตร์, คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

วินิจ เจริญชัยยง. (2539). *กฎหมายเกี่ยวกับการชุมนุมโดยสงบ*. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต
สาขานิติศาสตร์, คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

รายงานวิจัย

ชาญวิทย์ เกษตรศิริ. (2544). *ประวัติศาสตร์การเมืองไทย 2475 – 2500*. กรุงเทพฯ: โครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์.

ถวิลวดี บุรีกุล, ทวีติยา สินธุพงศ์, วิศิษฎ์ ชัชวาลทิพากร. (2544). *การมีส่วนร่วมของประชาชน ความยั่งยืนของประชาธิปไตย*. กรุงเทพฯ: สำนักวิจัยและพัฒนาสถาบันพระปกเกล้า

ประภาส ปิ่นตบแต่ง. (2541). *การเมืองบนท้องถนน 99 วันสมัชชาคนจนและประวัติศาสตร์การเดินขบวนชุมนุมประท้วงในสังคมไทย*. กรุงเทพฯ: ศูนย์วิจัยและผลิตตำรา มหาวิทยาลัยเกริก.

สมชาย ปราศิตปะกุล และคณะ. (2558). *เสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย*. รายงานการวิจัย กรุงเทพฯ: ศูนย์วิจัยและพัฒนากฎหมาย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

อุดม รัฐอมฤต และคณะ. (2544). *การอ้างศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือใช้สิทธิเสรีภาพของบุคคลตามมาตรา 28*. กรุงเทพฯ : สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ.

อื่นๆ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ.(2557). *หลักกฎหมายระหว่างประเทศทั่วไปเกี่ยวกับสนธิสัญญาด้านสิทธิมนุษยชน*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ. ม.ป.ป.

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานพุทธศักราช 2542

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ. *กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง*. กรุงเทพฯ: เอส.เอ็ม.เซอร์คิตเพรส..

ฐานข้อมูลออนไลน์

เนติพงษ์ วิจิตรเวชการ. (2559). *ความเสมอภาคของบุคคลสิทธิของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: http://www.constitutionalcourt.or.th/occ_web/ewt_dl_link.php?nid=8859

ปรานี สุขศรี. *หลักกฎหมายทั่วไปในทางปกครองในคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุด: ศึกษาหลักความได้สัดส่วน (Principle of proportionality) และหลักความเสมอภาค (Principle of Equality)*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: http://admincourt.go.th/admincourt/upload/webcms/Academic/Academic_030216_133205.pdf.

พงษ์ธวัฒน์ บุญพิทักษ์. (2560). *สิทธิเสรีภาพของปวงชนชาวไทยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : https://www.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/elaw_parcy/ewt_dl_link.php?nid=1728.

ไพบุญย์ วราหะไพฑูรย์. (2556). *เสรีภาพในการชุมนุมกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตย*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: http://elibrary.constitutionalcourt.or.th/document/documents/documents/Individual_Study_67.pdf.

สมชาย ปรีชาศิลป์กุล. (2557). *บทวิเคราะห์เปรียบเทียบระบบกฎหมายและเสรีภาพในการชุมนุมของ 5 ประเทศ (วารสารนิติสังคมศาสตร์ ปีที่ 7 ฉบับที่ 2/2557 กรกฎาคม – ธันวาคม)*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก <https://www.tci-thaijo.org/index.php/CMUJLSS/article/view/64637>.

สุริรัตน์ ประจันปัจฉนิก. *สิทธิ เสรีภาพ: หลักทั่วไป*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <http://law.stou.ac.th/dynfiles/ex.41711-5.pdf>.

สถาบัน พระปกเกล้า. *2 มีนาคม 2500*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : http://wiki.kpi.ac.th/index.php?title=2_มีนาคม_พ.ศ._2500.

สถาบันพระปกเกล้า. *คณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน (พ.ศ.2519)*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: [http://http://wiki.kpi.ac.th/index.php?title==คณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน_\(พ.ศ._๒๕๑๙\)](http://http://wiki.kpi.ac.th/index.php?title==คณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน_(พ.ศ._๒๕๑๙)).

สถาบันพระปกเกล้า. *สมัชชาคนจน*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : www.kpi.ac.th/wiki/index.php/สมัชชาคนจน.

สถาบันพระปกเกล้า. **พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย**. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก:

<http://wiki.kpi.ac.th/index.php?title=พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย>

สถาบันพระปกเกล้า. **ปฏิรูปก่อนเลือกตั้ง**. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก:

<http://wiki.kpi.ac.th/index.php?title=ปฏิรูปก่อนเลือกตั้ง>.

สถาบันพระปกเกล้า. **มือบนกหวีด**. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก:

<http://wiki.kpi.ac.th/index.php?title=มือบนกหวีด>.

สถาบันพระปกเกล้า. **Shutdown กรุงเทพฯ**. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก:

[http://wiki.kpi.ac.th/index.php?title= Shutdown_กรุงเทพฯ](http://wiki.kpi.ac.th/index.php?title=Shutdown_กรุงเทพฯ).

สถาบันพระปกเกล้า. **รัฐประหาร พ.ศ. 2494**. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก:

http://wiki.kpi.ac.th/index.php?title=รัฐประหาร_พ.ศ._2494.

สถาบันพระปกเกล้า. **การปฏิรูปการเมือง**. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก:

[http://wiki.kpi.ac.th/index.php?title= การปฏิรูปการเมือง](http://wiki.kpi.ac.th/index.php?title=การปฏิรูปการเมือง).

อรรถพล ใหญ่สว่าง. (2556). **การแสดงออกทางประชาธิปไตยโดยการชุมนุมสาธารณะ**

ภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก:

http://elibrary.constitutionalcourt.or.th/document/documents/documents/Individual_Study_75.pdf

อุษณีย์ เอ็มศิรินันท์. **กฎหมายว่าด้วยเสรีภาพในการชุมนุมสาธารณะ และการประท้วงใน**

สาธารณรัฐฝรั่งเศส. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: [https://www.tci-](https://www.tci-thaijo.org/index.php/CMUJLSS/article/view/64632)

[thaijo.org/index.php/CMUJLSS/article/view/64632](https://www.tci-thaijo.org/index.php/CMUJLSS/article/view/64632).